

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/39/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012201878
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubica Filová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012201878.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci žalobcu Bc. G. N., bytom S. XX, D. R., zastúpeného JUDr. Ondrejom Krempaským, advokátom so sídlom Račianska 66, Bratislava, proti žalovanému Ministerstvu financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/020475/2012-23-21 zo dňa 24. augusta 2012, o znížení výsluhového dôchodku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. januára 2014, č. k. 2S/328/2012-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. januára 2014, č. k. 2S/328/2012-32, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 15. januára 2014, č. k. 2S/328/2012-32 zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. MF/020475/2012-23-21 zo dňa 24. augusta 2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 4184/2012-SZ zo dňa 04. júla 2012 o znížení výsluhového dôchodku žalobcu od 01. júla 2012 na sumu 537,90 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobcovi bol právoplatným rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej aj „prvostupňový orgán“) č. 1184/2012-SZ z 30. mája 2012 výsluhový dôchodok zvýšený od 01. júla 2012 podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 29. júna 2012 na 554,31 € mesačne. Z dôvodu novelizácie zákona č. 328/2002 Z. z. zákonom č. 185/2012 Z. z., účinného od 30. júna 2012 prvostupňový orgán vydal nové rozhodnutie č. 4184/2012-SZ zo dňa 04. júla 2012, ktorým

podľa § 105 ods. 7 v spojení s § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. a § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 znížil výsluhový dôchodok žalobcu od 01. júla 2012 na sumu 537,90 € mesačne. Na odvolanie žalobcu žalovaný preskúmaným rozhodnutím č. MF/020475/2012-23-21 zo dňa 24. augusta 2012 odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Krajský súd dospel k záveru, že právo na vyplácanie zvýšeného výsluhového dôchodku deklarovaného rozhodnutím o zvýšení výsluhovej dávky zo dňa 30. mája 2012 by vzniklo na základe zákona až dňom 01. júla 2012. Keďže zmenou právnej úpravy ku dňu 30. júna 2012 sa zvýšenie výsluhového dôchodku naviazalo na zvýšenie funkčných plátov, žalobcovi právo na zvýšenie výsluhového dôchodku dňom 01. júla 2012 nevzniklo. Vydané rozhodnutie zo dňa 30. mája 2012 o zvýšení výsluhového dôchodku od 01. júla 2012 bolo tak v rozpore s neskôr prijatou právnou úpravou, preto ho správny orgán odstránil vydaním rozhodnutia o znížení výsluhového dôchodku. Keďže napadnuté rozhodnutie krajský súd považoval za vydané v súlade so zákonom, žalobu žalobcu zamietol.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním žalobca a žiadal, aby ho odvolací súd zmenil, rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že jeho výsluhový dôchodok bol zákonným spôsobom zvýšený právoplatným a vykonateľným rozhodnutím na základe právneho predpisu účinného v čase rozhodovania a ustanovenie § 105 ods. 7 zákona, ktoré jednoznačne rieši otázku zníženia priznanej dávky, nie je možné použiť. Zdôraznil, že zákon č. 185/2012 Z. z. sa netýkal podmienok, ktoré musia byť splnené pri odchode do výsluhového dôchodku. Novela zákona riešila otázku valorizovania výsluhového dôchodku za príslušné obdobie, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, t.j. obdobie od 01. júla 2012 do 30. júna 2013. Podľa jeho názoru z napadaných rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že nárok na valorizáciu za príslušné obdobie bol posudzovaný na základe nových skutočností a na základe tohto nového zákona postupoval žalovaný aj colný úrad pri odňatí právoplatne priznanej valorizácie. Obdobie pre valorizáciu zostalo nezmenené, avšak novým zákonom boli zmenené právne skutočnosti na základe ktorých vzniká colníkom, policajtom, vojakom nárok na valorizáciu. V danom prípade ide o retroaktivitu, keď neskorším zákonom a to v čase, keď boli splnené hmotnoprávne podmienky pre valorizáciu dôchodku a bolo už právoplatne rozhodnuté o nároku žalobcu, boli spätne ustanovené iné hmotnoprávne podmienky, na základe ktorých sa mal výsluhový dôchodok valorizovať. Nulové percento rastu služobných plátov colníkov, policajtov a vojakov na rok 2012 bolo stanovené až po tom, čo už podmienky valorizácie v roku 2012 boli splnené.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu sa žalovaný plne stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, zotrval na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k žalobe a navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. januára 2014, č. k. 2S/328/2012-32, ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu o znížení výsluhového dôchodku žalobcu od 01. júla 2012.

Nebolo sporné, že rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky značka: č. 1184/2012-SZ z 30. mája 2012 bol žalobcovi od 01. júla 2012 výsluhový dôchodok zvýšený podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o 3,05% mesačnej sumy tejto dávky, t. j. o 16,41 € na sumu 554,31 € mesačne; v uvedenej sume sa podľa oznámenia o výplate mal výsluhový dôchodok vyplácať od mesiaca júl 2012 vždy k 15. dňu v mesiaci. Taktiež nebolo sporné, že uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Z pripojeného administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že prvostupňovým rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 4184/2012-SZ zo dňa 04. júla 2012, doručeného žalobcovi dňa 16. júla 2012, bol výsluhový dôchodok žalobcu podľa § 105 ods. 7 v spojení s § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 185/2012 Z. z. a § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom

rozpočte na rok 2012 znížený od 01. júla 2012 na sumu 537,90 € mesačne (t. j. na sumu, v ktorej mu výsluhový dôchodok patril do 30. júna 2012), pričom z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že ustanovením § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 185/2012 Z. z. sa valorizácia dávok výsluhového zabezpečenia prepočila s valorizáciou platov a teda dávky výsluhového zabezpečenia sa budú valorizovať iba v tom roku, v ktorom sa zvyšujú funkčné platy o viac ako 0%; v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 sa funkčné platy v roku 2012 zvyšujú o 0%. Odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaný rozhodnutím číslo č. MF/020475/2012-23-21 zo dňa 24. augusta 2012 zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil s odôvodnením, že prvostupňový orgán dostatočne zistil skutkový stav veci a zohľadnil skutočnosti rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia vo veci zníženia výsluhového dôchodku, pričom nebol preukázaný rozpor s právnymi predpismi alebo iné dôvody, ktoré by preukazovali nesprávnosť alebo nezákonnosť tohto rozhodnutia.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu a konštatuje jeho správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu odvolací súd dopĺňa:

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení platnom do 29. júna 2012 výsluhové dôchodky, invalidné výsluhové dôchodky, vdovské výsluhové dôchodky, vdovecké výsluhové dôchodky a sirotské výsluhové dôchodky priznané a vyplácané do 30. júna príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú od 01. júla príslušného kalendárneho roka v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku, ktorým je rok, v ktorom sa zvýšenie týchto dávok vykonáva; výsluhové dávky sa zvyšujú od 01. júla príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zisteného za predchádzajúci kalendárny rok.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 185/2012 Z. z., teda v znení platnom od 30. júna 2012, výsluhové dôchodky, invalidné výsluhové dôchodky, vdovské výsluhové dôchodky, vdovecké výsluhové dôchodky a sirotské výsluhové dôchodky priznané a vyplácané do 30. júna príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú od 01. júla príslušného kalendárneho roka v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku, ktorým je rok, v ktorom sa zvýšenie týchto dávok vykonáva; výsluhové dávky sa zvyšujú od 01. júla príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zisteného za predchádzajúci kalendárny rok, ak v odseku 13 nie je ustanovené inak.

Podľa § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 185/2012 Z. z., teda v znení platnom od 30. júna 2012 dávky výsluhového zabezpečenia sa zvyšujú podľa odsekov 1 až 7 v tom kalendárnom roku, v ktorom sa funkčné platy príslušníkov Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, stupnica platových taríf príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, funkčné platy colníkov alebo hodnotné platy profesionálnych vojakov zvyšujú na základe zákona o štátnom rozpočte viac ako o 0%. Ak sa funkčné platy, stupnica platových taríf alebo hodnotné platy v príslušnom kalendárnom roku zvyšujú len u niektorého zo subjektov podľa predchádzajúcej vety, dávky výsluhového zabezpečenia podľa odsekov 1 až 7 sa zvyšujú iba poberateľom, ktorí ukončili posledný služobný pomer v zbore, štátnom orgáne alebo v ozbrojených silách, v ktorom sa uvedené platové náležitosti zvyšujú, a pozostalým po nich.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 funkčné platy príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície,

Národného bezpečnostného úradu a colníkov sa v roku 2012 zvýšia o 0% od 01. januára 2012.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1184/2012-SZ z 30. mája 2012 bolo vydané v čase, kedy podľa vtedy platného znenia zákona č. 328/2002 Z. z. nárok poberateľov dávok výsluhového zabezpečenia na ich zvýšenie od 01. júla príslušného kalendárneho roka, teda v roku 2012 od 01. júla 2012, upravený bol.

Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že nárok na valorizáciu vzniká splnením podmienky, že v priebehu roku 2011 došlo k medziročnému nárastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky a k medziročnému nárastu spotrebiteľských cien, toto tvrdenie odvolací súd považoval za nesprávne a nepodložené. V zmysle § 68 ods.1 zákona č. 328/2002 Z. z. totiž nárok na zvýšenie dávok výsluhového zabezpečenia vzniká až dňom 01. júla príslušného kalendárneho roka, a to za splnenia podmienok, ustanovených zákonom v znení účinnom k tomuto dňu. Pre posúdenie zákonnosti rozhodnutí dotknutých správnych orgánov bolo preto rozhodujúce znenie zákona, platné k 01. júlu 2012, t. j. ku dňu, od ktorého by sa pri splnení ustanovených podmienok dávka mala (mohla) zvýšiť.

V dôsledku novelizácie zákona č. 328/2002 Z. z. zákonom č. 185/2012 Z. z., účinný od 30. júna 2012 bol nárok na valorizáciu priznanej a vyplácanej dávky výsluhového zabezpečenia od 01. júla 2012 podmienený zvýšením funkčných plátov príslušníkov Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, stupnica platových taríf príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby a funkčných plátov colníkov (ďalej len „funkčné platy“) na základe zákona o štátnom rozpočte o viac ako 0%. Keďže v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 sa tieto funkčné platy v roku 2012 zvýšia o 0% od 01. januára 2012, zákon v znení účinnom od 30. júna 2012 nárok na zvýšenie výsluhového dôchodku žalobcu od 01. júla 2012 vylúčil.

Keďže nárok na valorizáciu (za splnenia ďalších zákonných podmienok) môže vzniknúť najskôr dňom 01. júla toho-ktorého kalendárneho roka, úpravu platnú od 30. júna 2012 odvolací súd za retroaktívnu nepovažoval.

Dôsledkom novelizácie zákona č. 328/2002 Z. z. od 30. júna 2012 bola skutočnosť, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1184/2012-SZ z 30. mája 2012 o zvýšení dôchodku od 01. júla 2012, teda po jeho vydaní, stratilo oporu v zákone. Zákon č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom od 30. júna 2012 v ustanoveniach § 68 ods. 1 a 13 v spojení s § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. zvýšenie dávok výsluhového zabezpečenia od 01. júla 2012 jednoznačne vylučoval.

Podľa § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z. dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa zníži, ak sa zistí, že sa táto dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

Dávka výsluhového zabezpečenia sa zníži odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už vyplatila (§ 105 ods. 10 zákona č. 328/2002 Z. z.).

Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie o valorizácii dávky je vo svojej podstate rozhodnutím o priznaní dávky vo vyššej miere, ako bola vyplácaná do určitého dňa. Ak teda prvostupňový správny orgán rozhodol o priznaní zvýšenej dávky výsluhového zabezpečenia z dôvodu jej valorizácie na základe právnej úpravy, ktorá sa v dôsledku novelizácie zákona stala neúčinnou, potom tento orgán musel vykonať nápravu len postupom podľa § 105 ods. 7 a 10 zákona č. 328/2002 Z. z.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo odvolanie žalobcu zamietnuté a potvrdené prvostupňové rozhodnutie o znížení výsluhového dôchodku žalobcu od 01. júla 2012, za vydané v súlade so zákonom (§ 250j ods. 1 O.s.p.). Rozsudok krajského súdu preto podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.